

11:32-40 The vow fulfilled (continued)

1. Ramban to Vayikra 27:29

וזה היה טעותו של יפתח בבתו, כי חשב כאשר חרם נגיד ישראל חל וקיים להמית אנשים או העובר על חרמו חייב מיתה, כן אם נדר בעת מלחמה לעשות מאיש או אנשים זבח יחול הנדר. ולא ידע כי חרם המלך והסנהדרין חל על המורדים לכלותם או על העובר גזירתם ותקנתם, אבל לחול הנדר לעשות עולה מדבר שאין ראוי לד' חס והלילה.

This was Yiftach's error with his daughter. He thought that just as a *cherem* of a Jewish leader is binding and can kill people or lead to the death penalty for those who violate his *cherem*, so when he vows in wartime to make an individual or individuals into a sacrifice, the vow is effective. He did not know that a *cherem* of the king or court applies to people who rebel, to eliminate them, or to those who trespass their decrees and enactments, but to have a vow be effective to make a burnt offering out of something inappropriate for Gd – *chas v'chalilah!*

2. Metzudat David to Shoftim 11:36

הואיל ונתקיי' התנאי שאמרת "אם נתון תתן וכו'" א"כ חל הנדר:

Because the condition was fulfilled, when you said, "If He gives, etc." Therefore, the vow is binding.

3. Malbim to Shoftim 11:35-36

נראה פי' שרצה להתחרט ולשאול על הנדר כיון שיש לו פתח חרטה... השיבה לו שאין דבר זה דומה לשאר נדרים שע"י חרטה דמעיקרא החכם עוקר הנדר מעיקרו, אבל אתה אין לך חרטה דמעיקרא רק חרטה דהשתא... שע"י הנדר נצחת את אויביך, וא"א שיהיה לך חרטה על גוף הנדר מעיקרא.

It appears that the meaning is that he wanted to express regret and ask for repealing of the vow, since he had an argument of regret... She replied to him that this is not like other vows, which a sage could uproot entirely based on regret of the start – you do not regret the start, but you only regret now... For via the vow you defeated your enemies, and you cannot regret the vow itself, from its start.

4. Midrash, Bereishit Rabbah 60:3

ולא היה שם פנחס שיתיר לו את נדרו? אלא פנחס אמר "הוא צריך לי ואני אלך אצלו?" ויפתח אמר "אני ראש קציני ישראל ואני הולך לי אצל פנחס?" בין דין לדין אבדה הנערה ההיא... ושניהם נענשו בדמיה של נערה, יפתח מת בנשילת אבריים בכל מקום שהיה הולך בו היה אבר נישול הימנו והיו קוברין אותו שם, הה"ד (שופטים יב) "וימת יפתח ויקבר בערי גלעד" – "בעיר גלעד" לא נאמר אלא 'בערי גלעד'. פנחס נטלה ממנו רוח הקדש, הה"ד (דה"י א ט:כ) "פנחס בן אלעזר נגיד היה עליהם", 'הוא נגיד עליהם' אין כתיב כאן, אלא 'נגיד היה, לפני ד' עמו'.

Was Pinchas not there to repeal the vow for him? But Pinchas said, "He needs me, shall I go to him?" And Yiftach said, "I am head of the officers of Israel, shall I go to Pinchas?" Between the two of them, the girl was lost... And both were punished for her blood. Yiftach died losing his limbs; everywhere he went, he lost a limb and they buried it there. Thus Shoftim 12:7 says, "And Yiftach died, and he was buried in the cities of Gilead" – not in "the city of Gilead" but "the cities of Gilead". *Ruach haKodesh* was removed from Pinchas, such that Divrei haYamim I 9:20 says, "Pinchas ben Elazar was their leader" – not "is their leader" – but "was their leader, back when Gd was with him."

5. Midrash Tanchuma Bechukotai 5

"גבר רש ועושק דלים (משלי כח:ג)" זה יפתח... לפיכך "מטר סוחף ואין לחם" שהיה לו מי שיתיר את נדרו, אלא "ואין לחם" שהעלים הקב"ה מהם את ההלכה, שלא ימצאו פתחו להתיר לו את נדרו.

"A poor man who oppresses the weak" is Yiftach... Therefore, "there is a forceful rain, but no bread." There were those who could have repealed his vow, "but no bread" because Gd hid the law from them, lest they find a way to repeal his vow.

6. Radak to Shoftim 11:39-40

והיה חק בישראל כי משנה לשנה היו הולכות אליה בנות ישראל לתנות לה, כלומר לקונן ולבכות על בתולי' עמה.

And it was the law in Israel, for the daughters of Israel would go to her annually to wail to her, meaning to mourn and cry for her *betulim* with her.

7. Abarbanel to Shoftim 11:37

בקשה ממנו שיניחה לירד על ההרים שנים חדשים לבכות על בתוליה עם רעותיה... והיה זה לפי שהיתה עתידה להיותה פרושה בבית אחד לא תצא משם כל ימי חייה, בקשה שתלך שנים חדשים באשר תרצה ותשביע רוחה מהנדוד וההליכה, יען לא תנוד ולא תלך עוד כל ימיה, וזהו "ואבכה על בתולי" שלא תנשא עוד. וגם תלך לבחור מקום ישיבתה בפרישות. וכוונתי שמזה למדו אומת אדום לעשות בתי פרישות (קליסט"ר) לנשים שיכנסו שמה ולא יצאו משם כל ימיהם ולא יראו איש בעוד בחיים חיותם:

She asked him to let her descend upon the mountains for two months to cry for her *betulim* with her friends... And this was because she was going to be separate in one house, not leaving it for her entire life. She asked to go where she wished for two months, to satisfy her spirit by wandering and walking, since she would never wander or walk about for the rest of her life. This is "And I will cry for my *betulim*," for she would never marry. Also, she could go choose the site where she would live apart. And I think it is from here that Edom learned to make houses for separation (cloister) for women to enter, never leaving for their entire lives, and never seeing a man for their entire lives.

8. Summary of views regarding why Yiftach did not cancel his vow

- He didn't understand how vows work (Radak, Ralbag, Bereishit Rabbah)
- He (and she?) thought repealing was inappropriate (Ramban, Metzudat David, Malbim)
- His daughter said not to repeal it (Abarbanel)
- He and Pinchas were stubborn (Bereishit Rabbah)
- Gd prevented repealing, as punishment for 12:1-6 (Tanchuma)

12:1-7 War with Ephraim

9. Abarbanel to Shoftim 12:1

לפי שגלעד היה לחצי שבט המנשה, ומלבד היות אפרים ומנשה אחים שהיה ראוי שיעזרו איש אל אחיו, הנה עוד היה גבול אפרים סמוך אליהם... היה ראוי שבני גלעד יקראו אחיהם בני אפרים השכנים אליהם להלחם עם בני עמון. והנה חשבו בני אפרים שלא היתה בזה אשמה ועון לאנשי גלעד, וכי היה זה גאה וגאון מאת יפתח, ולכן עשו תלונתם ליפתח בלבד, ואילו אמרו 'ביתך נשרוף באש'...

Because Gilad belonged to half of Menasheh, and aside from Ephraim and Menasheh being brothers, such that they should help their brothers, the boundary of Ephraim was also beside them... It would have been appropriate for Gilad to call their brothers, Ephraim, who live beside them, to go fight Amon. And Ephraim thought that this was not the guilt of the people of Gilad, but it was Yiftach's arrogance, and so they complained to Yiftach alone, and they said to him, "We will burn your house in flames."...

10. Malbim to Shoftim 12:1

ורצו לשרוף ביתו כי לא הסכימו על נשיאותו כמו שיבאר בפסוק ד', והיה להם הטענה שהיו גדולים ממנשה בבית יוסף כמ"ש (בראשית מח, כ) וישם את אפרים לפני מנשה, ועי"כ העלילו עליו:

And they wished to burn his house, for they did not agree with his appointment to lead, as seen in 12:4. They argued that they were greater than Menasheh in the house of Yosef, as per Bereishit 48:20, "And he placed Ephraim before Menasheh," and so they complained to him.

11. Dr. Yisrael Rosenson, הקדמה לסיפור יפתח

גם אצל יפתח התחוללה מלחמת אחים עזה שהייתה כרוכה בשפיכות דמים מרובה, ואי אפשר לשחרר את יפתח מהאחריות לכך.

With Yiftach, too, a fierce civil war broke out, bound up with great bloodshed, and one cannot free Yiftach from responsibility for it.

12. Abarbanel to Shoftim 12:3

והנה לא ראה יפתח לפייס בדברים לבני אפרים כמו שעשה גדעון אליהם, והסבה בזה אצלי לפי שהם דברו לגדעון בלשון רכה עם היותם במריבה, אבל ליפתח אמרו מיד בתחלה ביתך נשרוף עליך באש

Yiftach did not see fit to appease Ephraim with words as Gidon had done. To me, this is because they spoke to Gidon gently despite their quarrel, but to Yiftach they said immediately, from the start, "We will burn your house down with you inside."

13. Ralbag to Shoftim 12:7

והנכון אצלי כי יפתח מפני שלא השאיר אחריו בן או בת יהיה נקרא בהם שמו צוה שיקברו עצמותיו בכל ערי גלעד קצת פה וקצת פה כדי שיהי' לו זכר באותן המקומות שהציל מיד מלך בני עמון: